

Životné prostredie

revue pre teóriu a tvorbu životného prostredia

Roč. XXXI

1/1997

Obsah

R. Šteis: Životné prostredie, komunikácia a informácie	5
S. Řehák, P. Grégr: Doprava v České republice – transformace a její nepřímé důsledky	8
B. Bezák: Harmonizácia dopravy v sídlach	13
J. Drdoš: O niektorých problémoch v posudzovaní zámerov líniových stavieb (na príklade návrhov budovania diaľnic)	17
V. Banášová: Vplyv dopravy na vegetáciu	22
D. Pyszková: Diaľnice – súčasť životného prostredia	26
D. Bevilaqua: Akou cestnou hromadnou dopravou do 3. milénia?	31
P. Pechacek, M. Kölbl, P. Urban: Budúcnosť jedle v pralesoch východnej Európy	37

Tribúna

M. Šaraffín: Vidiek obehou dopravy	41
--	----

Kontakty

Stretnutie ministrov životného prostredia krajín SEI	43
D. Ďurčanská: Výučba ekológie na VŠDS v Žiline	44

Aktuality

J. Oszlányi, Z. Guziová: Ľudia a biosférické rezervácie	3
V. Přibáň: Komunikácie a životné prostredie	4
K. Zlochová: Futuristická vízia využitia rieky Morava?	45

Doprava

V tlaku ekonomických starostí ustupuje z centra pozornosti záujem o životné prostredie, do popredia sa dostáva obchod a cieľ zarobiť peniaze. Ich pomocníkom je doprava, bez dopravy niet prosperity.

Doprava vstupuje do nášho života v nových podobách. Životné prostredie to nie je len voda, vzduch, pôda; životné prostredie to je aj atmosféra pohybu a dynamiky, siločiarly neviditeľných spojení, ktorými prebieha tok informácií. Z nich vzniká tlak, napätie, poznanie rozhodnutí. Sú to správy dobré, aj zlé. Novou dimenziou odvetvia je "doprava" informácií, kontakt s vnútorným životným prostredím človeka. Informácie začínajú rozhodovať o pohode i dĺžke nášho života. V zápase o životné prostredie sa dostávajú na scénu nové otázky udržateľného stavu nášho života. Znamená to aj pochopiť a ovládnuť proces rozvoja dopravy. Už to nie je len cestná, železničná, lodná či letecká, pod dopravou rozumieme aj prenos či prefaženie informáciami v stále sa rozširujúcej podobe. S týmto cieľom sa prvé tohoročné číslo časopisu Životné prostredie prihovára svojim čitateľom. Chcelo by upozorniť, že nespútaná doprava je hrozbou nášho života.

Doprava má svoj teoretický rozmer, nadobúda nové dimenzie, má aj svoju každodennú prax. Doprava spája ľudí, krajiny, svet. A svet žije v prvom rade na kolesách. Každý štát buduje spojenia so svetom, buduje dopravné siete. Stúpa intenzita premiestňovania osôb i tovarov, človek je svedkom nebyválnych premien, cesty si podriaďujú krajinu aj sídla. Doprava je predmetom nových projektov, prekonáva nielen hranice, ale aj koncepcie jednotlivých štátov. Aj Slovensko stojí pred prijatím novej koncepcie územného rozvoja, a teda aj dopravy. Chceme len zdôrazniť jej dôležitosť.

S dopravou sa stretávame na každom kroku, je ťažkým údelom života v mestách i na vidieku, predmetom každodenných starostí. Náš časopis sa jej bude venovať systematicky, dnes sme nastolili niektoré problémy, v ďalších číslach budeme adresnejší. Najsilnejším hlasom súčasnej dopravy sú diaľnice, ich význam, ale aj dôsledky, nám oprávnené nedávajú spať. Doprava, ako prejav či nositeľ mobility a dynamiky, je s nami, je aj v nás. Našou úlohou je starostlivo meniť jej účinky na život človeka.

Michal Šaraffín

E. Kardoš: O doprave a životnom prostredí v povážskobystrickom regióne	46
J. Brouček: Kongres biometeorológie	47
M. Damohorský: Právo na životní prostředí	49

Esej

M. Círanová: Premýšľajme s Erazimom Kohákom	50
--	----

Recenzie

I. Thurzo: Dokumenty a otázky	52
I. Ondrášek: Všetko o orchideách	52
Prečítali sme ...	54
Kalendárium	55

Contents

R. Šteis: Environment, Communication and Information	5
S. Řehák, P. Grégr: Transport System in Czech Republic – Transformation and its Indirect Consequences	8
B. Bezák: Harmonization of Traffic in Settlements	13
J. Drdoš: On some Problems in Environmental Impact Assessment of Line Buildings (On the Example of Building of Motorways)	17
V. Banášová: The Influence of Traffic on Vegetation	22
D. Pyszková: Motorways – a Component of the Environment	26
D. Bevilacqua: By Which Kind of Public Transport to the 3rd Millennium?	31
P. Pechacek, M. Kölbl, P. Urban: Future of the Fir (<i>Abies alba</i>) in Virgin Forests of Eastern Europe	37

Tribune

M. Šaraffín: Country Becomes the Victim of Traffic	41
---	----

Contacts

Meeting of Ministers of Environment of SEI Countries	43
D. Ďurčanská: Ecological Education at VŠDS in Žilina	44

Recent news

J. Oszlányi, Z. Guziová: People and	
--	--

Traffic

As a result of economic pressure the interest in the environment comes out of the focus of our attention and business and profit come to the spotlight. Traffic is assisting them, prosperity does not exist without traffic.

Traffic comes to our life in new shapes. Environment is not only water, air and soil, environment is also the atmosphere of movement and dynamics, lines of invisible connections where information flows. Pressure, tension, decisions arise from them. It is good news but at the same time also bad. A new dimension is the "traffic" of information, contact with the inner environment of man. Information starts to shape the comfort and length of our life. In the fight for environment new question of sustainable state of our life come up. This means to understand and control the process of traffic development. It is not only highway, railway, ship or air transport, under the term transport we understand also the transfer of information in a shape which is permanently expanding. With this aim this year's first issue of the revue *Životné prostredie* is being addressed to its readers. We would like to point out that uncontrolled traffic is a threat to our life. Traffic has its own theoretical dimension, taking in new ones and it has its own everyday routine. Traffic connects people, countries, the world. And the world lives first of all on wheels. Every country builds its connections with the world, building traffic networks. The intensity of movement of people and goods increases, man is the witness of enormous changes, the landscape and settlements are subjugated by roads. Traffic is the target of new projects, overcoming not only borders but also conceptions of single states. Slovakia too stands before accepting of the new conception of territorial development, i. e. also traffic. We only want to emphasize its importance.

We meet traffic every day, it is our hard deal of life in towns and also in the country, it is the reason for our everyday troubles. Our journal will systematically devote time and space to this problem. In this issue we mention only some problems, in future issues we will try to be more addressed.

The strongest manifestation of traffic are motorways, and their importance, and consequences do not allow us to sleep. Traffic as the manifestation or bearer of mobility and dynamics is here, in us. Our task is to carefully change its influences on human life.

Michal Šaraffín

Biosphere Reserves	3
V. Přibáň: Thoroughfares and Environment	4
K. Zlochová: A Futuristic Vision of Utilization of the Morava River?	45
E. Kardoš: On Traffic and Environment in the Region of Považská Bystrica	46
J. Brouček: Congress of Biometeorology	47
M. Damohorský: The Right for Environment	49

Essay

M. Círanová: Let Us Think with Erazim Kohák	50
--	----

Reviews

I. Thurzo: Documents and Queries	52
I. Ondrášek: Everything about Orchidee	52
We have read ...	54
Calendar	55